

Projecte de decret sobre el reconeixement oficial de comunitats catalanes a l'exterior i el seu registre

Informe d'aportacions rebudes, i la seva valoració, al projecte de decret en el tràmit de participació ciutadana

1. Antecedents

La Llei 8/2017, de 15 de juny, de la comunitat catalana a l'exterior, té per objecte regular el marc de les relacions de la Generalitat, les seves institucions i la societat de Catalunya amb els catalans i catalanes residents a l'exterior i amb les comunitats catalanes establertes fora del territori de Catalunya.

Per al compliment dels objectius plantejats en el marc d'aquesta llei, s'estableix, al Capítol III, la regulació referent a les entitats, les comunitats catalanes a l'exterior. En aquest sentit, l'article 15, en el seu apartat primer, estableix que les comunitats catalanes a l'exterior poden ésser beneficiàries dels serveis, dels ajuts i de les prestacions institucionals que s'estableixin d'acord amb la Llei 8/2017, havent obtingut prèviament el reconeixement del Govern, i que els requisits necessaris i el procediment de reconeixement s'han d'establir per decret.

Així, doncs, l'objectiu del Decret és materialitzar el mandat de l'article 15 i següents de la Llei 8/2017, del 15 de juny, de la comunitat catalana a l'exterior, en el sentit de desenvolupar reglamentàriament i recollir exhaustivament en una sola norma tots els aspectes relatius al reconeixement de comunitats catalanes a l'exterior, o la seva revocació quan escaigui, de les federacions de comunitats catalanes, de les comunitats catalanes virtuals.

Entre el 18 de desembre de 2019 i el 20 de gener de 2020 es va efectuar el tràmit de consulta pública prèvia, com a pas previ a l'elaboració del text de projecte de Decret, havent-hi fet aportació l'Associació Catalana de Municipis i Comarques (ACM), i entre el 12 i el 20 d'abril de 2021 s'ha efectuat el tràmit de participació ciutadana, havent-hi fet aportacions el Centre Català de Luxemburg i el Cercle Català de Madrid (conjunta). Les aportacions fetes es valoren en aquest informe.

2. Valoració de les propostes

S'han rebut propostes de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques (ACM), del Centre Català de Luxemburg, del Cercle Català de Madrid, relatives als articles 3.e), 7.2.a), 8.c), 10.1.c), 10.4), 11.1), 11.1.a), 11.1.e), 12.2), 17.3), i consideracions generals sobre el projecte de Decret.

Consideracions generals

L'Associació Catalana de Municipis i Comarques (ACM) va emetre en el tràmit de consulta pública prèvia les consideracions que es detallen i valoren a continuació:

a) Sobre la proposta de modificació de l'Article 14 de la Llei 8/2017, de 15 de juny, en que s'esmenta el suport de la Generalitat de Catalunya a les comunitats catalanes a l'exterior per a la consecució dels objectius previstos a la Llei, cal contextualitzar que l'objecte del projecte de decret que es pretén aprovar no és altre que el desenvolupament de la Llei 8/2017, del 15 de juny, en tot aquells aspectes que aquesta prevegi i, en aquest sentit, establir un marc normatiu de relació entre les comunitats catalanes a l'exterior i l'Administració de la Generalitat de Catalunya centrat, bàsicament, en establir els requisits i el procediment de reconeixement de les comunitats catalanes a l'exterior; el procediment de revocació d'aquestes comunitats i les seves conseqüències; la determinació de les particularitats aplicables a les comunitats catalanes virtuals, com la seva creació i funcionament, i els criteris per a la promoció de federacions; i l'establiment de l'abast del reconeixement i les obligacions de les entitats reconegudes.

Per la seva banda, l'article 14 de la Llei 8/2017, del 15 de juny, regula els objectius a assolir en relació amb les comunitats catalanes a l'exterior, sense que s'estableixi cap previsió en aquesta a desenvolupar mitjançant decret. És per això que la comunicació al Govern no ha fet cap previsió en relació amb aquest article.

b) En relació al comentari que les activitats que realitzen les comunitats catalanes a l'exterior, com comunitats virtuals i federacions, s'han d'establir en un marc normatiu que pugui preveure el desenvolupament de les seves accions, i que entenent que la tipologia d'aquestes pot variar en funció a les organitzacions de cada país, tenint en compte la normativa i tipologia competent del país corresponent, cal especificar que el que pretén regular el Decret és el procediment de reconeixement d'entitats, no la tipologia de les seves activitats ja previstes, en el marc dels objectius a assolir, a la Llei 8/2017.

Així, sobre el fet de clarificar de quina manera aquestes comunitats es regulen no només amb la normativa catalana, sinó del país on s'ubiquen, cal especificar que la intenció, tal com ja preveia el Decret 118/1998, de 26 de maig, pel qual s'aprova el Reglament de relacions amb les comunitats catalanes de l'exterior, és que, per poder sol·licitar el reconeixement a l'Administració de la Generalitat, cal que prèviament l'entitat hagi estat reconeguda i legalitzada per l'òrgan oficial competent en el seu lloc d'establiment.

c) En relació a l'ampliació dels diferents objectius de les comunitats catalanes en el sentit de tenir en compte l'existència de l'administració local, i que aquelles col·laboressin i participessin conjuntament amb aquestes administracions, cal tenir present que es tracta d'entitats de naturalesa privada, i que, com a tals, poden establir col·laboracions, quan ho creguin convenient, amb altres administracions i entitats privades per a la consecució dels seus fins.

d) Pel que a la col·laboració, si s'escau, entre els catalans i catalanes ubicades a l'exterior i les diferents administracions catalanes per a fomentar i/o facilitar el retorn d'aquests a Catalunya, la Llei 8/2017 ja estableix, en el seu article 12, el dret dels catalans i catalanes a accedir a les actuacions i mesures de suport que s'estableixin quan decideixin retornar a Catalunya per a establir-hi la residència, i que el Govern impulsarà les actuacions que facilitin la incorporació al mercat de treball de Catalunya de professionals catalans que hi estiguin interessats i que exerceixin llurs carreres professionals a l'estranger. Tanmateix, s'especifica que s'impulsaran actuacions i les mesures destinades a la identificació i al retorn de talent català en l'àmbit acadèmic, d'investigació, cultural o professional que es trobi a l'exterior. Aquesta declaració genèrica ha de tenir la seva concreció en un futur Pla de retorn, i de la consideració del retorn de talent.

e). Finalment, i des de la perspectiva que les comunitats catalanes a l'exterior no són només una eina de promoció, relació, interacció i intercanvi, que cal potenciar en el sentit més ampli. sinó que també són una eina per a promoure Catalunya internacionalment, indicar que l'esperit de la Llei es projecta, genèricament, en aquest sentit, establint no només drets i deures per a les entitats sinó també expressant la seva consideració d'eines d'acció exterior. D'altra banda, per fomentar agermanaments locals entre ciutats catalanes i l'exterior, es reitera la naturalesa privada de les comunitats catalanes, sent, en conseqüència, la seva voluntat efectuar tals agermanaments.

Art. 3.e), Requisits per al reconeixement oficial de la condició de comunitat catalana a l'exterior

Redactat actual

Article 3. Requisits per al reconeixement oficial de la condició de comunitat catalana a l'exterior.

L'obtenció del reconeixement oficial de la condició de comunitat catalana a l'exterior, requereix el compliment dels requisits següents :

[...]

e) *Que tenen un mínim de 25 persones associades.*

[...]

Proposta del Centre Català de Luxemburg i del Cercle Català de Madrid

Les entitats demanen que es pugui clarificar el concepte de “persona associada” a una comunitats catalana.

Valoració de la proposta:

La determinació de qui és soci o sòcia d'una comunitat catalana queda en l'àmbit de l'organització de l'entitat, sent el seus estatuts els que determinin aquesta concepció. Si bé en un sentit “tradicional” aquesta consideració es vinculava amb el pagament d'una quota prèviament establerta per la mateixa entitat, també és cert que les noves formes relacionals han comportat l'existència de diverses categories de persones associades, que poden comportar el pagament de quotes de pertinença o exempcions, com poden ser, per exemple, per a càrrecs honoraris, per a estudiants, per a persones grans, per a persones en situació de precarietat econòmica, etc.

Per tant, es considera que ha de ser l'entitat qui estableixi aquesta definició a l'hora de determinar seva massa associativa, i que no cal regular ni definir el concepte en aquest decret.

Art. 7.2.a) Documentació necessària per la reconeixement oficial de les comunitats catalanes a l'exterior i federacions de comunitats catalanes a l'exterior.

Redactat actual

7.2. Només en el cas de les comunitats catalanes a l'exterior, cal que també presentin la documentació següent:

- a) Certificat del nombre de membres associats a l'entitat, tot indicant-ne si és home, dona o no binari, la data de naixement, la nacionalitat, la condició de membre de pagament o exempt.*

Proposta del Centre Català de Luxemburg i del Cercle Català de Madrid

Revisar el redactat i aclarir si es vol una relació individual de socis o per grups d'edat i sexe.

Valoració de la proposta:

La voluntat d'aquest apartat és poder disposar de les dades generals de les persones associades per a un major coneixement d'aquestes i pel tractament estadístic.

El redactat pot conduir a la confusió, tal com esmenten ambdues entitats que fan l'observació, pel que es proposa una modificació del redactat, que si bé va en el mateix sentit resulta més aclaridora:

7.2. Només en el cas de les comunitats catalanes a l'exterior, cal que també presentin la documentació següent:

- a) Certificat del nombre de membres associats a l'entitat, tot indicant-ne el número total d'homes, de dones i de persones no binàries, la seva agrupació per edats, la seva agrupació per nacionalitats, i la seva distribució entre els que tenen la condició de membre de pagament o de membre exempt.*

Art. 8.c) Documentació necessària per la reconeixement de les comunitats catalanes virtuals a l'exterior:

Redactat actual

1. *Cal que presentin la documentació establerta a l'article 7.1, amb les especificitats següents:*

[...]

- c) Cal que l'entitat certifiqui per escrit que el funcionament del lloc web o plataforma virtual de la comunitat catalana que vol ser objecte de reconeixement compleix tot allò que prescriu la normativa de protecció de dades de caràcter personal aplicable a l'estat on estigui ubicat el servidor o estigui ubicada la plataforma.*

Proposta del Centre Català de Luxemburg i del Cercle Català de Madrid

Clarificar el concepte de "plataforma".

Valoració de la proposta:

El concepte de comunitat catalana virtual introduït a la Llei 8/2017, de 15 de juny, de la comunitat catalana a l'exterior pretén diferenciar entre aquelles entitats que no disposen de seu i el seu mitjà de relació és una pàgina web o la presència en xarxes socials, bàsicament amb un ús a nivell informatiu o comunicatiu de la seva activitat, d'aquelles que esdevenen en el marc d'un sistema tecnològic que ofereix uns serveis o activitats, en aquest cas en relació amb el què preveu al Llei 8/2017, i contempla el registre dels seus usuaris o associats per a poder-hi accedir. És a dir, l'element d'interacció esdevé el principal i el que doni sentit a la comunitat i a la seva raó de ser. Aquest és el sentit de "plataforma" que pretén articular llei i el reglament.

Per tant, es proposa deixar el redactat tal com consta en el projecte actual.

Art. 10.1.c) Obligacions de les de les comunitats catalanes a l'exterior, de les federacions de comunitats catalanes, i de les comunitats catalanes virtuals a l'exterior

Redactat actual

10.1. Les comunitats catalanes a l'exterior han de fer arribar al departament competent en matèria d'acció exterior, durant el primer trimestre de cada any:

[...].

c) un certificat actualitzat del nombre de persones membres associades, que inclogui el detall de la informació següent per a cada membre: si és home, dona o no binari, data de naixement, nacionalitat i condició de membre de pagament o exempt.

Proposta del Centre Català de Luxemburg i del Cercle Català de Madrid

El mateix que s'ha esmentat a l'article 7.2.a)

Valoració de la proposta.

Igual que a l'apartat 7.2.a, , es considera l'observació i es proposa un redactat més aclaridor, que seria el següent:

10.1. Les comunitats catalanes a l'exterior han de fer arribar al departament competent en matèria d'acció exterior, durant el primer trimestre de cada any:

[...].

c) un certificat actualitzat del nombre de persones membres associades, tot indicant-ne el número total d'homes, de dones i de persones no binàries, la seva agrupació per edats, la seva agrupació per nacionalitats, i la seva distribució entre els que tenen la condició de membre de pagament o de membre exempt.

Art. 10.4 Obligacions de les de les comunitats catalanes a l'exterior, de les federacions de comunitats catalanes, i de les comunitats catalanes virtuals a l'exterior

Redactat actual

10.4. Les entitats oficialment reconegudes han de comunicar al departament competent en matèria d'acció exterior qualsevol canvi que es produeixi respecte les dades incloses en el Registre de les comunitats catalanes a l'exterior, en els termes previstos a l'article 16.1 d'aquest Decret.

Proposta del Centre Català de Luxemburg i del Cercle Català de Madrid

És incoherent amb l'article 16.1. Creem que es correspon amb l'article 6.1

Valoració de la proposta:

L'article 16 del projecte de decret fa referència a les funcions del registre de les comunitats catalanes a l'exterior. En el seu apartat primer s'estableix la inscripció d'ofici de les entitat reconegudes oficialment pel Govern, així com l'article 6, apartat sisè (no primer com diuen les entitats) que també fa referència al moment de la inscripció registral.

En tot cas, es tracta d'una errada en la remissió, ja que l'article que fa referència a les dades registrables de les entitats, i al què fa referència aquesta article 10.4, és l'article 17 del projecte de decret, referent al contingut del registre i les dades inscribibles.

Es modifica la remissió que fa aquest article en el projecte de decret, quedant redactat de la següent forma:

10.4. Les entitats oficialment reconegudes han de comunicar al departament competent en matèria d'acció exterior qualsevol canvi que es produeixi respecte les dades incloses en el Registre de les comunitats catalanes a l'exterior, en els termes previstos a l'article 17 d'aquest Decret.

Article 11.1 Revocació del reconeixement oficial de les comunitats catalanes a l'exterior, de les federacions de comunitats catalanes a l'exterior i de les comunitats catalanes virtuals a l'exterior.

Redactat actual

1. El Govern de la Generalitat, mitjançant acord, i a proposta del conseller o consellera competent en matèria d'acció exterior, ha de revocar el reconeixement d'una comunitat catalana a l'exterior, d'una federació de comunitats catalanes a l'exterior o d'una comunitat catalana virtual a l'exterior, d'ofici o a instància de part, quan es produeixi alguna de les circumstàncies següents: [...]

Proposta del Centre Català de Luxemburg i del Cercle Català de Madrid

Les entitats observen que sobra numerar l'apartat ja que és únic en aquest article.

Valoració de la proposta:

Es modifica en el sentit observat, quedant la redacció de la següent forma:

El Govern de la Generalitat, mitjançant acord, i a proposta del conseller o consellera competent en matèria d'acció exterior, ha de revocar el reconeixement d'una comunitat catalana a l'exterior, d'una federació de comunitats catalanes a l'exterior o d'una comunitat catalana virtual a l'exterior, d'ofici o a instància de part, quan es produeixi alguna de les circumstàncies següents: [...]

Article 11.1.a) Revocació del reconeixement oficial de les comunitats catalanes a l'exterior, de les federacions de comunitats catalanes a l'exterior i de les comunitats catalanes virtuals a l'exterior.

Redactat actual

1. El Govern de la Generalitat, mitjançant acord, i a proposta del conseller o consellera competent en matèria d'acció exterior, ha de revocar el reconeixement d'una comunitat catalana a l'exterior, d'una federació de comunitats catalanes a l'exterior o d'una comunitat catalana virtual a l'exterior, d'ofici o a instància de part, quan es produeixi alguna de les circumstàncies següents:

a) Dissolució de l'entitat: en aquest cas, l'entitat ha de comunicar per escrit aquesta circumstància al departament competent en matèria d'acció exterior adjuntant-hi l'acord de dissolució adoptat per l'òrgan competent de l'entitat i l'estat de les finances en el moment de la dissolució. Si l'òrgan competent té coneixement d'aquesta circumstància sense haver rebut la comunicació corresponent de l'entitat, pot iniciar el procediment d'ofici.

Proposta del Centre Català de Luxemburg i del Cercle Català de Madrid

Incloure a la documentació a aportar: un certificat dels actius segons estableixin els estatuts de l'entitat

Valoració de la proposta

En el redactat actual ja es preveu que, en cas d'aquesta dissolució de l'entitat, aquesta hagi d'aportar l'estat de les finances en el moment d'aquesta dissolució. Aquest estat

financer es reflecteix en el balanç de situació, o document anàleg, que recull, per definició, tant els actius com els passius.

Es proposa no modificar el redactat actual.

Article 11.1.e) Revocació del reconeixement oficial de les comunitats catalanes a l'exterior, de les federacions de comunitats catalanes a l'exterior i de les comunitats catalanes virtuals a l'exterior.

Redactat actual

1. El Govern de la Generalitat, mitjançant acord, i a proposta del conseller o consellera competent en matèria d'acció exterior, ha de revocar el reconeixement d'una comunitat catalana a l'exterior, d'una federació de comunitats catalanes a l'exterior o d'una comunitat catalana virtual a l'exterior, d'ofici o a instància de part, quan es produeixi alguna de les circumstàncies següents:

e) Per iniciativa presa per l'entitat, acordada per la Junta Directiva de la mateixa segons el quòrum que determinin els seus estatuts o normativa reguladora.

Proposta del Centre Català de Luxemburg i del Cercle Català de Madrid

Fer esment que l'acord ha de ser de la junta directiva o de l'assemblea de socis, segons estableixin els estatuts de l'entitat.

Valoració de la proposta

Les juntes directives o òrgans de govern esdevenen els representants legals, que han d'estar legitimats per l'assemblea de persones associades, de les entitats, i és cert, com observen les dues entitats que fan la proposta, que és el règim estatutari de cada entitat el que en regula el seu funcionament, representativitat, funcions, capacitats,...

Per tant, s'accepta la proposta, quedant el redactat de la següent forma:

El Govern de la Generalitat, mitjançant acord, i a proposta del conseller o consellera competent en matèria d'acció exterior, ha de revocar el reconeixement d'una comunitat catalana a l'exterior, d'una federació de comunitats catalanes a l'exterior o d'una comunitat catalana virtual a l'exterior, d'ofici o a instància de part, quan es produeixi alguna de les circumstàncies següents:

e) Per iniciativa presa per l'entitat, acordada per l'assemblea de persones associades o, si escau i d'acord amb el què prevegin el seus estatuts, per la Junta Directiva, o òrgan de direcció, de la mateixa, i segons el quòrum que determinin els mateixos estatuts o normativa reguladora.

Article 12.2 Procediment de revocació del reconeixement oficial i cancel·lació de la inscripció en el Registre

Redactat actual

2 .Quan el procediment s'inicia a instància de part, juntament amb la sol·licitud, cal que l'entitat adjunti l'estat de les seves finances en el moment de la liquidació. Un cop rebuda la sol·licitud, caldrà elaborar la proposta de revocació corresponent que s'eleva al Govern.

Proposta del Centre Català de Luxemburg i del Cercle Català de Madrid

Caldria afegir "d'acord al que estableixin els estatus" a continuació de la "liquidació..."

Valoració de la proposta:

La proposta va en el mateix sentit que l'article 11.1.a), La finalitat per part de l'Administració és conèixer l'estat financer, el que amb el balanç de situació es compleix aquest objectiu, sens perjudici que l'entitat, a nivell intern, de relació i de compromís amb les persones que hi són associades, i d'acord amb el què prevegin els seus estatuts, hagi d'efectuar la seva liquidació i presentació d'estat de comptes en l'àmbit assembleari.

Es proposa, doncs, no modificar el redactat actual.

Article 17.3 Contingut del Registre. Dades inscribibles

Redactat actual

*3. [...] Les entitats reconegudes han de comunicar qualsevol modificació de les seves dades en un termini màxim de 30 dies naturals des de la data en què s'ha produït la modificació.
L'incompliment d'aquesta obligació dona lloc a la suspensió dels serveis i prestacions establerts a l'article 20 de la Llei 8/2017 del 15 de juny, de la*

comunitat catalana a l'exterior, fins a la corresponent actualització de les dades. En el cas que aquest termini superi els 2 anys, s'inicia el procediment de revocació previst a l'article 6 d'aquest Decret.

Proposta del Centre Català de Luxemburg i del Cercle Català de Madrid

Allargar el període per comunicar qualsevol modificació a 60 dies naturals enlloc de 30, ja que es considera que 30 dies són pocs davant circumstàncies que puguin incidir en la comunicació.

Valoració de la proposta:

La proposta va en el sentit d'allargar el període en el que una entitat pot comunicar alguna modificació, en el termes previstos en el projecte de decret, ja que hi poden concórrer circumstàncies que generin la dificultat en el compliment del precepte, com poden ser període vocacionals, dificultat per obtenir la documentació necessària, o altres causes sobrevingudes.

Es valora positivament la proposta, quedant el redactat de la següent forma:

3. [...] Les entitats reconegudes han de comunicar qualsevol modificació de les seves dades en un termini màxim de 60 dies naturals des de la data en què s'ha produït la modificació.

Barcelona, a 8 de juny de 2021

Rafel Caballeria
Servei de la Catalunya Exterior